

**lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun-
isbatı-ayetle-netice - Set 1**

1-) Parçanın başında, varlıkların ortaya çıkışını açıklamak için aklen kaç yol düşünülebileceği belirtilmektedir? (4 kelime)

Dört

2-) Bu dört yoldan kaç tanesinin geçersizliği kesin delillerle ortaya konmuştur? (5 kelime)
Üçünün

3-) İlk üç yol geçersiz kalınca hangi sonuç zorunlu olarak ortaya çıkmaktadır? (11 kelime)
Geriye kalan

4-) Metinde doğru kabul edilen dördüncü yol hangi esas fikre dayanmaktadır? (11 kelime)
Her şeyin

5-) Verilen ayet, ilahî hakikat konusunda nasıl bir açıklık derecesi ifade etmektedir? (9 kelime)
Şüpheyi yer

6-) Bu ayete göre gökler ve yer kimin hâkimiyeti altındadır? (6 kelime)
Tamamı

7-) Parçada, varlıkların doğrudan ilahî kudretten çıkması hangi inanç ilkesini desteklemektedir? (7 kelime)
Allah'ın

8-) Bu pasajda savunulan görüşe karşı şüphe üretmek neden zor görünmektedir? (13 kelime)
Çünkü hem diğer

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 2

1-) Parçada kullanılan akıl yürütme yöntemi hangi türdedir: seçenekleri çoğaltma mı, yanlış ihtimalleri eleme mi? (7 kelime)

Yanlış

2-) Üç yolun boşa çıkarılmasının ardından dördüncü yolun kabul edilmesi neden tabii görülmektedir? (11 kelime)

Çünkü başka

3-) Dördüncü yolun “vahdet yolu” diye anılması neyi göstermektedir? (11 kelime)

Yaratma ve

4-) Parçada zikredilen ayet, daha çok hangi iki alan üzerinde Allah’ın hâkimiyetini göstermektedir? (10 kelime)

Hem ilahlık

5-) “Her şey doğrudan doğruya kudret elinden çıkar” ifadesinin anlamı nedir? (11 kelime)

Varlıkların asıl

6-) Parçaya göre, bu sonucun bilgisel değeri nedir: tahmin mi, açık kesinlik mi? (4 kelime)

Açık

7-) Metinde ayetin delil olarak getirilmesi, aklî ispat ile vahiy arasında nasıl bir ilişki kurmaktadır? (10 kelime)

Akl ile

**lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun-
isbati-ayetle-netice - Set 3**

1-) Parçaya göre varlıkların mevcudiyeti, düşünmeyi hangi meseleye yöneltmektedir? (7 kelime)
Onların

2-) Aklen düşünülen dört yoldan üçünün batıl olduğu nasıl ifade edilmektedir? (7 kelime)
Açık

3-) Buradan hareketle kabul edilen son yolun zorunlu oluğu hangi mantık esasına dayanır? (11 kelime)
Diğer bütün

4-) Parçada doğru yol olarak gösterilen vahdet anlayışı, çok sebep fikrine karşı nasıl bir duruğu sergiler?
(8 kelime)
Dağınık ve

5-) Ayetin burada kullanılma amacı nedir? (11 kelime)
Allah'ın varlığını,

6-) Metne göre gökler ve yer sadece yaratılmış olmakla mı kalır, yoksa ayrıca bir yönetime de mi
bağlıdır? (10 kelime)
Hem yaratılmıştır

7-) Bu pasajda “bedahet” vurgusu neyi anlatır? (10 kelime)
Sonucun, karmaşıık

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 4

1-) Metinde önce hangi gerçek kabul edilerek muhakeme başlatılmaktadır? (6 kelime)

Varlıkların

2-) Sonra bu gerçek hakkında aklın önüne kaç açıklama biçimi konmaktadır? (4 kelime)

Dört

3-) Bu açıklamalardan çoğunun geçersiz olduğu gösterilince hangi yaklaşım doğrulanmış olmaktadır? (6 kelime)

Birlik

4-) Parçadaki dördüncü yol, Allah'ın sadece ilk sebep olduğunu mu, yoksa doğrudan faal olduğunu mu göstermektedir? (4 kelime)

Doğrudan

5-) Gökler ve yer hakkında verilen hüküm, Allah'ın kudretinin kapsamı hakkında ne öğretir? (11 kelime)

Kudretinin yalnız

6-) Burada geçen ayet, insanı hangi tür bir şüpheden uzaklaştırmayı hedeflemektedir? (8 kelime)

Allah'ın varlığı

7-) Metne göre, varlıkların ilahî kudretten çıkması ile Allah'ın uluhiyeti arasında nasıl bir bağ vardır? (12 kelime)

Doğrudan yaratmanın Allah'ın

**lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun-
isbati-ayetle-netice - Set 5**

1-) Parçada “madem mevcudat var” denilerek hangi tartışma zemini kurulmaktadır? (9 kelime)
İnkâr edilemeyen

2-) Dört yoldan üçünün iptali, dördüncü yol için nasıl bir ispat değeri taşımaktadır? (10 kelime)
Onu dolaylı

3-) Doğru kabul edilen yolun adı nedir? (2 kelime)

4-) Bu yolun kabulü, yaratmanın mahiyeti hakkında ne söyler? (7 kelime)
Her

5-) Ayetin delil olarak zikredilmesi, hakikatin hangi iki yönünü birlikte öne çıkarmaktadır? (12 kelime)
Hem Allah’ın ilahlığını

6-) “Semavat ve arzın kabza-i tasarrufta bulunması” günümüz Türkçesiyle nasıl ifade edilebilir? (13 kelime)
Göklerin ve yerin

7-) Parçada savunulan görüş, Allah ile âlem arasındaki ilişkiyi uzaklık üzerinden mi, yakın müdahale üzerinden mi anlatmaktadır? (7 kelime)
Yakın

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 6

1-) Bu pasajda ispatın çıkış noktası nedir: hayalî bir varsayım mı, mevcut olan varlıklar mı? (3 kelime)

2-) Aklen düşünülebilecek yolların sayısı sınırlandırılınca tartışma nasıl bir hâl almaktadır? (11 kelime)
Dağınık ihtimaller

3-) Üç yolun çürütülmesi sonrasında kalan yol neden “elbette” ifadesiyle sunulmaktadır? (11 kelime)
Çünkü sonuç

4-) Kalan yolun “vahdet” olması, kâinattaki işleyişin kaynağı hakkında ne bildirir? (10 kelime)
Bütün varlık

5-) Ayetin bu bağlamdaki işlevi nedir? (7 kelime)
Ulaşılan

6-) Metne göre Allah’ın uluhiyeti hangi seviyede görünmektedir: karmaşık delillerle zor anlaşılan bir mesele mi, apaçık bir hakikat mi? (3 kelime)

7-) “Her şey doğrudan kudret elinden çıkar” anlayışı, araçlara bağımsız güç vermeyi nasıl değerlendirir? (9 kelime)
Bağımsız güç

CEVAP ANAHTARI

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçanın başında, varlıkların ortaya çıkışını açıklamak için aklen kaç yol düşünülebileceği belirtilmektedir?

Dört yol düşünülebileceği belirtilmektedir.

2-) Bu dört yoldan kaç tanesinin geçersizliği kesin delillerle ortaya konmuştur?

Üçünün geçersizliği kesin biçimde gösterilmiştir.

3-) İlk üç yol geçersiz kalınca hangi sonuç zorunlu olarak ortaya çıkmaktadır?

Geriye kalan birlik ve tek yaratıcı yolu zorunlu olarak doğru görünmektedir.

4-) Metinde doğru kabul edilen dördüncü yol hangi esas fikre dayanmaktadır?

Her şeyin tek bir ilahî kudretle doğrudan meydana geldiği esasına dayanmaktadır.

5-) Verilen ayet, ilahî hakikat konusunda nasıl bir açıklık derecesi ifade etmektedir?

Şüpheyi yer bırakmayacak kadar açık bir kesinlik ifade etmektedir.

6-) Bu ayete göre gökler ve yer kimin hâkimiyeti altındadır?

Tamamı Allah'ın tasarrufu ve idaresi altındadır.

7-) Parçada, varlıkların doğrudan ilahî kudretten çıkması hangi inanç ilkesini desteklemektedir?

Allah'ın birliği ve uluhiyetinin hak olduğunu desteklemektedir.

8-) Bu pasajda savunulan görüşe karşı şüphe üretmek neden zor görünmektedir?

Çünkü hem diğer ihtimaller çürütülmüş hem de kalan yol açık bir delille desteklenmiştir.

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçada kullanılan akıl yürütme yöntemi hangi türdedir: seçenekleri çoğaltma mı, yanlış ihtimalleri eleme mi?

Yanlış ihtimalleri eleyip doğru sonuca ulaşma yöntemidir.

2-) Üç yolun boşa çıkarılmasının ardından dördüncü yolun kabul edilmesi neden tabîî görülmektedir?

Çünkü başka geçerli seçenek kalmayınca kalan yol mecburen doğru kabul edilir.

3-) Dördüncü yolun “vahdet yolu” diye anılması neyi göstermektedir?

Yaratma ve idarenin çokluğa değil, tek bir zata ait olduğunu göstermektedir.

4-) Parçada zikredilen ayet, daha çok hangi iki alan üzerinde Allah’ın hâkimiyetini göstermektedir?

Hem ilahlık makamını hem de göklerle yer üzerindeki tasarrufu göstermektedir.

5-) “Her şey doğrudan doğruya kudret elinden çıkar” ifadesinin anlamı nedir?

Varlıkların asıl meydana gelişi aracı varlıklara değil, doğrudan Allah’ın kudretine dayanır.

6-) Parçaya göre, bu sonucun bilgisel değeri nedir: tahmin mi, açık kesinlik mi?

Açık ve kesin bilgidir.

7-) Metinde ayetin delil olarak getirilmesi, aklî ispat ile vahiy arasında nasıl bir ilişki kurmaktadır?

Akıl ile ulaşılan sonucun vahiy tarafından da teyit edildiğini göstermektedir.

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun-isbati-ayetle-netice - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçaya göre varlıkların mevcudiyeti, düşünmeyi hangi meseleye yöneltmektedir?

Onların hangi yolla var olduğu meselesine yöneltmektedir.

2-) Aklen düşünülen dört yoldan üçünün batıl olduğu nasıl ifade edilmektedir?

Açık ve kesin imkânsızlıklarla çürütüldüğü ifade edilmektedir.

3-) Buradan hareketle kabul edilen son yolun zorunlu oluşu hangi mantık esasına dayanır?

Diğer bütün ihtimaller elenince tek kalan ihtimalin kabul edilmesi esasına dayanır.

4-) Parçada doğru yol olarak gösterilen vahdet anlayışı, çok sebep fikrine karşı nasıl bir duruş sergiler?

Dağınık ve çoklu açıklamaları bırakıp tek yaratıcıya yönelir.

5-) Ayetin burada kullanılma amacı nedir?

Allah'ın varlığını, ilahlığını ve kâinat üzerindeki mutlak hâkimiyetini açık biçimde bildirmektir.

6-) Metne göre gökler ve yer sadece yaratılmış olmakla mı kalır, yoksa ayrıca bir yönetime de mi bağlıdır?

Hem yaratılmıştır hem de sürekli ilahî idare ve tasarrufa bağlıdır.

7-) Bu pasajda “bedahet” vurgusu neyi anlatır?

Sonucun, karmaşık bir zan değil, apaçık bir hakikat olduğunu anlatır.

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde önce hangi gerçek kabul edilerek muhakeme başlatılmaktadır?

Varlıkların gerçekten mevcut olduğu kabul edilmektedir.

2-) Sonra bu gerçek hakkında aklın önüne kaç açıklama biçimi konmaktadır?

Dört açıklama biçimi konmaktadır.

3-) Bu açıklamalardan çoğunun geçersiz olduğu gösterilince hangi yaklaşım doğrulanmış olmaktadır?

Birlik temelli yaratılış anlayışı doğrulanmış olmaktadır.

4-) Parçadaki dördüncü yol, Allah'ın sadece ilk sebep olduğunu mu, yoksa doğrudan faal olduğunu mu göstermektedir?

Doğrudan faal olduğunu göstermektedir.

5-) Gökler ve yer hakkında verilen hüküm, Allah'ın kudretinin kapsamı hakkında ne öğretir?

Kudretinin yalnız belli bir alanla sınırlı olmadığını, bütün kâinatı kuşattığını öğretir.

6-) Burada geçen ayet, insanı hangi tür bir şüpheden uzaklaştırmayı hedeflemektedir?

Allah'ın varlığı ve ilahlığı konusundaki tereddütten uzaklaştırmayı hedeflemektedir.

7-) Metne göre, varlıkların ilahî kudretten çıkması ile Allah'ın uluhiyeti arasında nasıl bir bağ vardır?

Doğrudan yaratmanın Allah'ın gerçek ilah olduğunu gösteren bir delil olduğu bağı vardır.

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Parçada “madem mevcudat var” denilerek hangi tartışma zemini kurulmaktadır?

İnkâr edilemeyen varlık gerçeği üzerinden bir delillendirme zemini kurulmaktadır.

2-) Dört yoldan üçünün iptali, dördüncü yol için nasıl bir ispat değeri taşımaktadır?

Onu dolaylı değil, güçlü ve zorunlu bir sonuç hâline getirmektedir.

3-) Doğru kabul edilen yolun adı nedir?

Vahdet yoludur.

4-) Bu yolun kabulü, yaratmanın mahiyeti hakkında ne söyler?

Her şeyin doğrudan Allah’ın kudretiyle yaratıldığını söyler.

5-) Ayetin delil olarak zikredilmesi, hakikatin hangi iki yönünü birlikte öne çıkarmaktadır?

Hem Allah’ın ilahlığını hem de kâinat üzerindeki mutlak hâkimiyetini birlikte öne çıkarmaktadır.

6-) “Semavat ve arzın kabza-i tasarrufta bulunması” günümüz Türkçesiyle nasıl ifade edilebilir?

Göklerin ve yerin tamamen Allah’ın yönetimi ve hükmü altında olması diye ifade edilebilir.

7-) Parçada savunulan görüş, Allah ile âlem arasındaki ilişkiyi uzaklık üzerinden mi, yakın müdahale üzerinden mi anlatmaktadır?

Yakın ve doğrudan ilahî müdahale üzerinden anlatmaktadır.

lisans tabiat-risalesi-p18-genel-hulasa-uc-yolun-butlanindan-vahdet-yolunun- isbati-ayetle-netice - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajda ispatın çıkış noktası nedir: hayalî bir varsayım mı, mevcut olan varlıklar mı?
Mevcut olan varlıklardır.

2-) Aklen düşünülebilecek yolların sayısı sınırlandırılınca tartışma nasıl bir hâl almaktadır?
Dağınık ihtimaller yerine belirli seçenekler üzerinden kesinleşen bir tartışma hâline gelmektedir.

3-) Üç yolun çürütülmesi sonrasında kalan yol neden “elbette” ifadesiyle sunulmaktadır?
Çünkü sonuç rastgele değil, mecburî ve açık bir netice olarak görülmektedir.

4-) Kalan yolun “vahdet” olması, kâinattaki işleyişin kaynağı hakkında ne bildirir?
Bütün varlık ve tasarrufun tek bir ilahî kaynağa dayandığını bildirir.

5-) Ayetin bu bağlamdaki işlevi nedir?
Ulaşılan sonucun Kur’anî bir delille açıkça desteklenmesidir.

6-) Metne göre Allah’ın uluhiyeti hangi seviyede görünmektedir: karmaşık delillerle zor anlaşılan bir mesele mi, apaçık bir hakikat mi?
Apaçık bir hakikattir.

7-) “Her şey doğrudan kudret elinden çıkar” anlayışı, araçlara bağımsız güç vermeyi nasıl değerlendirir?
Bağımsız güç vermeyi reddeder ve asıl fiili Allah’a verir.